

Klubben, hvorfor vi gør som vi gør

4. til 6. klasse

Tiden efter skole om eftermiddagen er et vigtigt tidsrum for børnene. Det er her, de kan og skal øve sig i at tage ansvar for at bruge deres egen tid selv – uden voksenstyring. Det er her de skal bearbejde de ting der er sket i skolen. Det er her de har mulighed for at være sammen med dem de selv vælger (modsat skolen som er et forpligtende fællesskab de ikke selv har valgt). Det er her de har mulighed for at være i rammer som ikke er professionelle og pædagogiserede, som både skole, sfo og klub er. Ikke et ondt ord om professionelle rammer, men børn har brug for, at en væsentlig del af deres liv foregår i et miljø, som er kendetegnet ved private relationer, private normer, privat sprog og ikke professionelle reaktioner på deres gøren og laden.

Ideelt set gik børnene hjem, når skolen er slut. Eller med hinanden hjem. Eller til bedstemor. Eller en tur i skoven. Eller i svømmehallen med deres fætter. Eller til en egentlig fritidsaktivitet, som er båret af et stærkt interessefællesskab mellem børnene og som drives af voksne som netop brænder for netop denne interesse og som giver kvalificeret modspil eller sparring til børnene. Og skulle de få perioder med kedsomhed, er det helt ok. Børn i dag er ikke understimulerede, og da slet ikke børnene på vores skole.

Så hele tankegangen om at børn skal have "tilbud" i form af aktiviteter, hvor voksne tager ansvaret for at holde dem beskæftigede, mener jeg er misforstået omsorg. Vi voksne skulle hellere drage omsorg for, at børnene bliver tvunget til at øve sig i selv at tage ansvar for deres tid – og dermed deres liv, på en hensigtsmæssig måde. Det er vigtigt at de lærer at håndtere tomrum.

Da skolen startede i sin tid var de første tanker faktisk, at den skulle lukke klokken 15, netop for at sikre en balance mellem institutionslivet og privatlivet. Det blev opgivet, da det gik op for stifterne af skolen, at det ville blive meget svært for nogle forældre at få det hele til at hænge sammen og åbningstiden blev derfor ændret til klokken 16.30 af hensyn til indskolingsforældrene.

Fra 4. klasse er der imidlertid (efter min mening) ikke noget værdigt formål i at lave aktiviteter for børnene, der gør, at de bliver på skolen. Hvis de af egen drift bliver og leger, eller laver lektier og kan finde ud af det uden voksenstyring, synes jeg ikke de skal forhindres. Men det er misforstået at påtage sig at aktivere dem, når det de har brug for er at blive "deaktiveret" af voksne.

De samme synspunkter ligger også til grund for de mål og rammer der er lavet for den frie leg, som med vilje ikke blev kaldt en ordning (SFO) men "fri leg om eftermiddagen". Det er en grundlæggende anden pædagogisk opgave og grundlæggende anderledes rammer vi forsøgte at lave, den dem, der eksisterer i de traditionelle sfo'er og klubber – netop fordi synet på hvad børnene har brug for om eftermiddagen er grundlæggende anderledes i de traditionelle sfo'er.

Ufattelige mange børn, unge og voksne i dag er meget skrøbelige. Det er der sikkert mange årsager til, men en måde at gøre vores børn robuste på, er at give dem plads og mulighed for at øve sig i at ansvarsfor deres egen tid (altså den lille del der er tilbage, når skolen er slut) og dermed også deres eget velbefindende. At give dem rum til at bearbejde, spekulere, planlægge, lykkes, fejle. Det kræver, at vi som voksne (forældre) tåler ubehag og frustration hos børnene ind i mellem. Men endnu vigtigere kræver det, at vi har tillid til at det kan de godt klare. Det er så trist, at så mange forældre ikke har tillid til at deres børn kan klare de mest grundlæggende ting i deres egen tilværelse; klæde sig på, smøre en mad, tage bussen, være alene hjemme, være uvenner og blive venner igen, finde på noget at lave, lave lektier osv.

Vi kan ikke forvente, at alle børnene kan bruge tiden selv, når de kommer fra børnehaven og starter i skolen. Men vi kan bruge den fri leg, der er i indskolingsårene, til at træne de, i det og vise dem tillid til, at de kan de godt. Og så holde fast i, at når de kommer i fjerde klasse, så er skolens opgave forbi. Børn skal ikke underholdes hele tiden – og skal heller ikke have adgang til underholdning hele tiden. Det er som at sætte dem i en slikbutik og bede dem om at leve sundt. Skolen bør ikke være den der stiller rammer til rådighed for børnene, hvor der er fri adgang til meningsløs underholdning.

Skolen er en uddannelsesinstitution og der bør den fri leg og klubben også være – derfor ingen computer om eftermiddagen uden for en lektiecafé, hvor den kan bruges til at lave skolearbejde. Hvis forældrene ønsker konstant underholdning af børnene, kan de underholde dem derhjemme. Alt hvad der foregår på skolens skal kunne begrundes ud fra noget som er godt og udviklende for børn. Eller hører det ikke hjemme på en skole.